VZPOMÍNKY NA ČERVENEC

IVAN GALAMBICA

Vzpomínky na červenec

Ivan Galambica

GESTO

Tomáš dvorně Janě podržel židli. Sotva dosedli, již přišel číšník a podává jídelní lístek.

„Moc do restaurací nechodím, a už vůbec ne do takových drahých, jako je tato," špitla Jana a dodala: „… svoje si samozřejmě zaplatím!"

„Nesmysl! Jsi můj host! Neurážej mě prosím, Jano," odmítá Tomáš a dodává, že je strašně rád, že Jana přijala pozvání. Že se dlouho odhodlával, dlouho si dodával odvahu, dlouho hledal vhodnou příležitost… a dnes se konečně bude moci vyjádřit k tomu, co dlouho chce říci, ale nějak není prostor.

„Chodíme kolem sebe roky v práci, viď," řekne pak Jana.

„No, právě!" souhlasí Tomáš.

Jana. 49 let. Ale co to povídám? Komu tady chci lhát? Je jí 50 a pět měsíců. To, že je jí 49 říká lidem kolem sebe. A bude to tak říkat dalších několik let. Je prostě padesátka, no. Tak to prostě je. Rozvedená. Děti velké. Její exmanžel se jmenuje Honza. Známá osobnost. Herec, zpěvák, bavič. Ono to je trošku vlastně složitější. Takže, abychom se v tom úplně nezamotali, pojďme zpět. Kam? No, ne do Janina dětství. To není potřeba. Ona byla holka, jako každá jiná. A i pubertu měla jako jiná děvčata.

Ale pak, když jí bylo 18, potkala Honzu. Chlapec o dva roky starší od ní. Zrovna byl na vojně. Ale už měl skoro vše odslouženo, zbývaly mu poslední dva měsíce. Ona na procházce městem, on ve vojenském

také bloumal ulicemi. Vysoký, v uniformě. Zeptal se Jany, zda neví, kolik je hodin?

„On, když si takhle prohrábnul ty vlasy," pak jihla před kamarádkou Jana. Ano, dali se tehdy s Honzou do řeči, Honza si pak ledabyle prohrábl vlasy upravené vojenským sestřihem. Vlasy spíše krátké, ale to gesto, to stálo za to. A tak vznikla láska. Díky jednomu gestu.

Jana a Honza. Za 16 měsíců od tohoto gesta se brali. Byla svatba. A pak první dítě, druhé, prostě klasika.

Honza byl truhlář. Ale mnohem více, nežli truhlář, byl snílek. Pracovat se mu moc nechtělo. Do práce chodil, to ano. Ale ne vždy celých 12 měsíců z roku. Třeba léto, tak v létě on nepracoval skoro nikdy. Jezdil s kamarády po čundrech, byl společenský. To Jana docházela na úřad, kde pracovala, spolehlivě a pravidelně. Často to bývalo tak, že rodinu živila ona.

Ne, nebrala to mlčky a trpně. Tedy to, že Honza byl lenoch a ona nosila domů pravidelně výplatu. Hádali se o to. Mnoho. Jana vyčítala, dávala za příklad jiné muže. Ale Honza si z toho nic nedělal. On, když měl práci, domů výplatu do poslední koruny odevzdal, to ano. Když měl práci. A když ji neměl, tak ji holt neměl, no. Tak to prostě chodí. Podle Honzy je život příliš krátký na to, aby jej člověk ze třetiny prožil v práci.

Dvacet let takto spolu vydrželi. To už je kus života, že?

Děti odešly z domu, Honza každé léto vlastně taky, a Jana zůstávala stále více sama. Milence si nehledala, ale samota se jí nelíbila. U nich v práci o ní projevoval zájem jakýsi kolega. Tomáš. Trošku

starší, nežli ona. Asi o pět let. Ženatý. Ona na románky nikdy nebyla. Ale on tu a tam drobnou laskavost udělal, zákusek od oběda nechal pro ni, a tak podobně. Ale jen tu a tam.

A pak to přišlo.

Ne, Tomáš si nedodal odvahu. Naopak. Zcela se stáhl. Jak se Jana dozvěděla, rozvádí se. To Jana tehdy byla ještě vdaná. Ale přišlo to, co nakonec vlastně vedlo k jejímu rozvodu. Honza potkal paní Kotrba-Pšeničkovou.

Kdo to je? Ne, není to jeho milenka. Tedy ne teď. V budoucnu ano. Ale to již bude Honza rozvedený, a vše bude jinak.

Paní Kotrba-Pšeničková je produkční castingové agentury. To zase byla doma hádka. O tom, že Honza nic nedělá. A že by měl přispět do rodinného rozpočtu nějakými penězi. A Jana křikla: „Každý chlap se snaží, jen ty ne!"

A Honza uviděl inzerát na hraní v reklamách. Odpověděl na něj. Jen proto, aby měl doma klid. A pozvali ho. Ať se jde ukázat. A tam byla paní Kotrba-Pšeničková. Obstarožní, obtloustlá, ordinérní, opilá.

„Pleť, hrůza. Oblečení, hrůza. Oči šukavý. Ale už je starý. Ale když si prohrábne ty vlasy, tím gestem, to je něco!" zkonstatovala při pohledu na Honzův herecký projev. Dali mu roli v reklamě.

„Půjdete tady po schodech dolů, projede kolem vás kluk na skateboardu, vy zakroutíte hlavou, jako, že to není možné tohleto!" řekli mu pak, když dorazil na natáčení. Nezvládl to.

„Ten chlap je dřevo. Totální dřevo!" zoufá si režisér, ale jeho kamarád, který se jen tak přišel podívat na natáčení, též režisér, říká:

„Tohle mu asi nejde, ale když si prohrábne ty vlasy, to je gesto jak blázen. Můžu si ho angažovat?“ ptá se kolegy a ten rád souhlasí. A tak Honza dostal malou roličku v nekonečném seriálu.

Co si budeme vyprávět, byl prkenný. Ale svoje fanoušky si našel. Či spíše fanynky. Protože když udělal to gesto a prohrábl si vlasy… ach.

Jana měla najednou doma hvězdu.

Honza nosil domů peníze a byl, teoreticky, stále stejný. Takže Jana měla konečně to, co roky chtěla. Chlapa, co vydělává.

A Honza dostával další role. Malé, to je jasné. Ale pokaždé si musel prohrábnout ty vlasy. To jeho gesto. To lidi dostávalo. Tedy, zejména ženy. Ženy všech věkových kategorií, ale zejména ty přes 40. Honza byl také přes 40 a ony v něm viděly to, po čem roky toužily. A Honza? No ten se nebránil.

Jeho nevěry začaly plnit bulvár. Když natáčel seriál, tak nevěrný ještě moc nebyl. Nepočítáme-li nějaké ty komparsistky. Ale to bylo spíše tak, že holky se natolik vnucovaly, že byl problém před nimi spíše utéct.

Ale, Honzy si všiml takový jeden průměrný zpěvák. Měl kapelu, zpíval především předělané písně. Texty dost hrozné. Svoji původní tvorbu snad ani neměl. Hrál disko a popík toho nejhlubšího zrna. Honza dostal nabídku.

„Nazpíváš tohle, párkrát si prohrábneš vlasy a koukej při tom holkám do očí. Nebo na kozy, to je fuk!“

Byl z toho hit. Začalo se jezdit po republice. A s tím přišly noci v hotelích, s tím samozřejmě ženy.

Honza věděl, co zabírá, prohrábl si vlasy a šlo se na pokoj.

Střídal to jak ponožky. Ba ne. Lžu. Ponožky si měnil méně často.

Jana se o tom všem dočetla v bulváru.

„Okamžitě ten článek smažte. Můj manžel není žádný nevěrník!“ volala do redakcí. Ale tam se jí vysmáli. Honza pak přijel domů, ona se ptala, co je na tom článku pravdy a Honza jí řekl, že je vymyšlený. Že ano, byl na turné, ale s touhle, co je na fotce, tak s touhle nespal. Ale že spal, s jednou, další, a další, že měl trojku s dvojicí servírek, a nakonec přefiknul jednu fanynku, co spala na rohožce jeho hotelového pokoje a čekala, až na ni přijde řada. Ale s touhle na fotce, opravdu nic neměl! To může odpřisáhnout!

„Ty chodíš s jinými ženami?“ děsí se Jana.

„Nechodím. Šukám je. Ale nechodím s nimi. Jsi má žena, jak bych mohl?“ nechápe Honza.

„Tak ne! Tohle skončí! Buď tvoje kariéra v tom pochybném showbusinessu, nebo já!“ dala Jana ultimátum.

„Jako, že si mám vybrat?“

„Jo! Vrátí se vše do původních kolejí!“ pokyvuje Jana.

„Takže přestanu mít peníze, přestanu mít každý večer jinou holku, přestanu žít tak, jak jsem si vždy přál, a ty mi zase doma budeš vyčítat, že nic nedělám a jsem k ničemu? Přestanu poslouchat každý den od jiné, jak jsem perfektní a skvělý, ale budu každý večer sedět doma a poslouchat, že jsem k ničemu? No, to zní lákavě! Tedy, to je dilema! Co si asi vyberu?“

„Neshazuj to. Obětuješ manželství pro to, co máš teď? A za pár měsíců mít třeba ani nebudeš?“ ptá se Jana a Honza říká: „No,

samozřejmě! Těch pár měsíců mi za to stojí. Kdybys jen věděla, jak já si teď užívám, neváhala bys taky!“ vysvětluje Honza.

Paní Kotrba-Pšeničková se stala jeho soukromou manažerkou. A dohodila mu moderování jednoho pořadu, a též jakési stand-up vystoupení.

Vždy musel prohrábnout vlasy a udělat to gesto.

Mnohým byl pro smích. Ale mnohé jej milovaly.

Paní Kotrba-Pšeničková se stala jeho milenkou. Byla sice starší od něj, ale Honza jí chtěl udělat radost.

To už byl ale rozvedený. Rozvedl se, odstěhoval.

Děti vídával dle domluvy s nimi, Janu skoro vůbec.

A Jana byla sama. Sama domů, sama do práce, sama večer koukala na televizi. Občas tam viděla Honzu.

Bulvár si jej oblíbil.

„Většinou jsou to ale výmysly. Mnohem více by prodali, kdyby psali o mně pravdu. Můj život není tak plochý, jak oni píší. Ale jsou to lenoši, s někým mě vidí, hned je to můj milenec, nebo milenka. Ale většinou je to lež!“ směje Honza a vysvětluje Janě, jak to je. Výjimečně přišel do svého bývalého domova. Chce rodný list. Potřebuje jej kvůli vízu do USA. Pojedou tam za krajany ukázat českou kulturu.

Jana byla sama.

„Někoho si najdi, nejsi ještě tak stará!“ radí jí kamarádky.

Ona by si snad i někoho našla. Jenže kde?

Cestou z práce a do práce nikoho nepotká. V práci také ne. A v domě, kde bydlí? Tam je jediný volný chlap, důchodce Macháček a tomu je 71. Pak je tam ještě jeden slizoun. Od pohledu nadrženec.

Ukrajinec. Tomu je tak 45. Jana byla jeden čas v situaci, že by snad i řekla ano, ale on je pořád opilý, a když jednou vystřízlivěl, bylo to proto, že si do bytu nastěhoval Ukrajinku. Té je tak 25, on ji mlátí, ona jej miluje. Takže Jana je ze hry.

Je sama.

Kouká na telenovely, kde všichni zažívají lásku, slzí a sní o princi na bílém koni.

Šla na seznamku. To je vám bizár. Ale na tři rande šla. Na to první ten její protějšek nepřišel. Bez omluvy. Na druhém vyprávěl jen o sobě, a na třetím si od ní chtěl půjčit na nový motocykl.

„Každý není takový, jen jsi měla špatnou zkušenost," řekla jí kamarádka.

A Jana odpověděla na dva inzeráty.

Z prvního po čase nic nebylo. A ten druhý? Ten si s ní psal. Pak začal, že je v cizině, že by se rád konečně podíval domů, že by rád žil s někým, jako je Jana, že už konečně chce zažít teplo domova, že peněz má dost, jen je musí nějak převézt v kufru domů, že by si ten kufr nechal poslat k Janě, a jestli by ona zaplatila za ten převoz kufru, který je nacpaný penězi? Tohle proběhlo na deset mailů, ale Janě došlo, s kým si píše. Podvodník.

A tak zůstala sama.

Ani na ten sex nikoho neměla. Ona na to nikdy nebyla, ale přece jen, tu a tam by chtěla. Ale nebyl kdo.

Vyrazila do baru. Lovit chlapy. Ulovila. Takového postaršího, nadrženého. Ale nakonec ani z toho nic nebylo. Jana si připadala trapně, a on, opil se a vyprávěl o své ženě. Nakonec by snad do akce

s Janou i šel, ale Jana tohle nechtěla. Nechtěla někomu rozbíjet rodinu.

A tak koukala doma na televizi, tam její exmanžel křepčil a prohrábnul si tu a tam vlasy, a Jana poslouchala, jak pak on, při rozhovoru s moderátorem vypráví, jak rád dříve jezdil na Sázavu, jak kdysi, když byl ještě ženatý, což teď není, jezdili na Slapy, a tak dále.

Jana slzí, moderátor se ptá, proč je Honza rozvedený, a on se smíchem odpovídá, že jeho srdce je tu pro všechny ženy. A nejen srdce, a prohrábne si vlasy. Všichni se smějí, je to trapné, ale přesně tohle diváci toho pořadu chtějí slyšet. A tak to slyší.

Jana měla na klice laskonku. V práci. Na klice kanceláře. Od Tomáše.

„Tak si s ním někam vyjdi, ne?“ nabádá ji kamarádka a Jana neví. On není její typ. Nikdy nebyl.

„Á, panička je ještě vybíravá!“ směje se jí kamarádka a připomíná, že Jana byla ochotna jít do Ukrajince Vasila z domu.

„Nebyla! Jen jsem o něm přemýšlela, no. Ale Tomáš, jak to říci… Tomáš… nikdy se mi nezdál dost chlap. Jako jestli mi rozumíš? Z chlapa musí vyzařovat to živočišno. A to on nikdy neměl. A navíc je starší ode mne. Co já? Budu se starat o jeho nemoci, pak?“

„Ještě jste nikde spolu nebyli a ty už vedle něj dožíváš!“ směje se kamarádka.

A tak Jana, po půl roce dárků na klice, řekla ANO.

Ony to nebyly dárky v pravém slova smyslu. Byla to zákusky z jídelny. Tomáš si je vždy vzal, pak zabalil do ubrousku a pověsil, jako tajný ctitel, na Janinu kliku.

„Díky za bublaninu," řekla třeba pak Jana a Tomáš odpověděl: „Chutnala?" a sklopil zrak.

„Chlapskýho v něm není nic. Já ti tuhle měla průhlednou blůzu, koukám, jak kouká, ale když jsem na něj koukla, tak dělal, že nekoukal!" říká kamarádce Jana a ta dodává: „Tak se stydí, no!"

„Víš kolik mu je na to, aby se styděl?" oponuje Jana.

Ale dodal si odvahy. Na vánočním večírku. Měl v sobě dvě dvojky červeného, přišel k Janě a řekl: „Jani. Roky kolem sebe chodíme. Roky. Já chci něco říci. Na něco se tě zeptat. Ale chci, aby to bylo jen mezi námi. Slibuješ?"

„Co?" nechápe Jana.

„Takže jsme dohodnuti. Jedna večeře v dobré restauraci! Platí?" a odešel.

„Cože?" nechápe Jana.

Ale Tomáš už se nevzdal. Hned v lednu, když se všichni sešli v práci, nesměle se stranou Jany zeptal, kdy bude ta slíbená večeře?

„Teď je toho hodně, já nevím," kroutí hlavou Jana.

„Slíbila jsi to. Prosím, prosím, ňufy, ňufy," prosí on a naznačuje škemrání pejska.

A Jana souhlasí.

Po všech těch inzercích, po všech těch trapných schůzkách, po všech těch zoufalých setkáních, jde konečně na normální rande.

Dala se do kupy. Kadeřník, manikúra, pleť, prostě se připravila.

„Vezmeš ho dnes domů?“ ptá se kamarádka a Jana odpovídá popravdě: „Něco s mužem jsem neměla roky. Proč ne? Známe se, nakonec je jediný chlap, co o mě projevil zájem, proč ne?“

„Tak upozorni sousedy, že dneska to bude velké!“ směje se ještě kamarádka.

Vyzvedl ji. Taxíkem. Jeli do drahé restaurace. Dvorně jí židli podržel. Choval se tak mile.

„Já jsem roky takhle nebyla,“ řekne ona a on říká, že chce, aby ona byla dnes spokojena.

„A že ti na tom tak záleží?“ směje se ona.

„Něco od tebe chci. Tak chci, abys byla spokojená,“ směje se on. A dodává, že je šťastný, že jsou konečně sami spolu.

„Bez těch drbavých kolegyň. Ty všechno pozorují, drbou, člověk je jak pod drobnohledem!“

Přichází číšník, bere objednávku.

„A pít budeme víno. Červené. Doneste láhev, a až dojde, tak druhou. Ani se neptejte, zda chceme další. A až dojde druhá, tak třetí,“ objednává Tomáš.

„Chceš mě opít?“ směje se Jana a Tomáš oponuje: „Jani. Tebe ne. Sebe. Chci to něco říci, něco, co mám dlouho v sobě, a nevím, jestli bych to dal střízlivý. Tak, proto. Nevadí?“

„Ne, moc nepiji, ale když myslíš, tak si ráda s tebou dám. S tebou je hezky a příjemně,“ směje se.

„To jsi hodná. Mně s tebou taky!“

Sedí, jedí, pijí, povídají.

První láhev vypita. Zmizela, jako by ani na stole nebyla. Na řadě je druhá.

Jana vidí, jak by Tomáš o něčem rád začal. Ale stále odvaha není.

„Tak, cos mi chtěl říci?“ pobízí jej.

Tomáš se kousne do rtu, vzdychne, mlčí. Pak se napije zhluboka vína, dopije celou skleničku, nalije si další. Z druhé láhve už zbývá méně než polovina.

„Ty víš, že jsem rozvedený, že?“ začne.

„Vím. V práci se nic neutají,“ pokyvuje Jana.

„Neutají. Já vím, že ty jsi taky rozvedená!“ řekne Tomáš a opět se napije. A spíše sám pro sebe si řekne: „Tak vzhůru do toho!“ a pokývá.

„Jsem. Jsem roky sama. Manžel, tedy exmanžel… no, jak to říci. No nevadí. Prostě jsem rozvedená!“ usmívá se ona a položí svou ruku na Tomášovu. Ten zděšeně ucukne. Opět se napije, podívá se kamsi do dáli a začne: „Já jsem Karolínu, to byla moje žena, poznal, když mi bylo 16. To je let, co?“

„No, bohužel ano!“

„My jsme se měli strašně rádi, nemysli si. To byla velká láska. Máme děti. To se počítá. To si nemysli!“

„Já to chápu, taky máme s Honzou děti. Už velké,“ souhlasí Jana.

„Já nikdy Karolíně nebyl nevěrný. Nikdy!“ rezolutně odmítá Tomáš a rukou dodává gesto, které jeho slova podporuje.

„To je hezké!“ souhlasí Jana.

„Já měl jedinou ženu v životě. Ji!“ pokyvuje Tomáš, Jana říká, že je to dnes vzácnost a Tomáš se napije. Doleje sklenku, láhev je prázdná. Třetí je na řadě.

Tomáš kouká před sebe, kamsi do dáli. Číšník nese třetí láhev, Tomáš počká, až odejde, pak vzdychne a řekne: „Takže, Jani, na rovinu jo? Ale chci, aby tohle bylo jen mezi námi, ano? Teď ti řeknu tajemství, ohledně mých citů. A byl bych rád, kdybys mi slíbila, že dovedeš mlčet. Já chtěl být s tebou sám, když ti to povím. Můžu? Slibuješ?“

„Jako hrob, Tomášku,“ řekne Jana.

„Tomášku. To mi říkala Karolína. Takhle. Takže, jak jsem ti říkal, že jsem jí nikdy nebyl nevěrný, tak jsem trošku lhal.“

„To se stane, no, holt,“ pokývá Jana a Tomáš se opět napije. Ale jen trochu.

„Petr. Poznal jsem ho na výstavě koček. My měli kočku, víš?“

„Petr?“ nechápe Jana.

„Dva roky jsme se potkávali. Pak mi odjel do USA. A já zůstal sám. S Karolínou. Víš, já od puberty s tím měl problém. Nevěděl jsem, jestli se mi líbí holky, nebo spíše kluci. Ale pak, když jsem poznal Petra, tak jsem to pochopil. Kluci!“ napije se a dodá: „A teď víš všechno!“

„Já… já… já ale nerozumím, proč jsem teď tady, tedy?“ nechápe Jana.

„Jano. Já jsem buzna. Gay. Teplouš. Nebo jak se to říká. Já s tím bojuju celý život. A Karolína, stála mi pevně po boku, ale já ji nemohl dále podvádět. A lhát sám sobě. Tak jsem prostě se uzavřel do sebe. Možná sis všimla, že jsem jeden čas byl takový jako uzavřený. No, ale to nejde pořád!“

„Všimla, no!“

„Já se rozvedl. A myslel jsem si, že to celému světu řeknu. Ale Jano, já na to nemám. Já se bojím! Jaký to asi bude, až se celý svět dozví, že jsem řiťopich?“

„Já myslím, že dneska to svět tak nebere!“ oponuje Jana.

„Jani, já tě chci o něco poprosit. Vlastně o dvě věci tě chci poprosit. Tebe jedinou mohu. Ty jsi jediná, kdo mi může pomoci. Tobě jediné věřím!“

„O co?“

„Víš, dvě věci. Za prvé, mohla bys o tomto, co si povídáme, opravdu pomlčet? Já ještě na coming-out nemám odvahu!“

„Spolehni se!“

„Ale to není to, proč jsme dnes tady. Víš, nepřemýšlíš nad tím, proč jsme dnes tady?“

„Celou dobu nemyslím na nic jiného! Věř mi, Tome!“

„Honza. Víš, ty na něj máš kontakt, že ano? Je to tvůj exmanžel, přece. Musíš mít kontakt, nebo nemáš?“

„Mám. A co je s ním?“

„No, oni o něm píší, že je gay. Četl jsem to!“

„No a? Sice není, ale no a?“

„No, jestli není, tak nic no!“ vzdychne Tomáš.

„A kdyby byl?“

„Dala bys mi na něj číslo? Prosím, prosím, ňufy, ňufy,“ škemrá Tomáš a dodává: „On, když si takhle prohrábne ty vlasy, tak víš, já ti na něj u televize koukám a… doufám, že se nebudeš zlobit, když to řeknu naplno, on když si prohrábne vlasy, já ležím na gauči sám doma… a… víš, ležím nahý, a když ho vidím, jak ty vlasy, to gesto

víš,… nepřej si vědět, co to se mnou dělá, Jani… to gesto… to je nějak takhle, že ano?“ napodobuje gesto Tomáš a Jana bere skleničku, pije, pak říká, že tak nějak to asi vypadá.

„A to jsi mě sem zval jen kvůli tomu? Já jsem tady dnes proto, aby můj kolega gay dostal číslo na mého exmanžela?“ nechápe ona.

„A to jsem měl začít řešit před babama v kanceláři? Víš, co by z toho bylo za haló?“

„Já myslela, že…,“ začne Jana.

„Co? Cos myslela? Řekni!“

„To je jedno! Ale proč mi dáváš ty dárky na kliku? Už půl roku?“

„Dával jsem ti je tam i dříve. To už dříve!“ oponuje Tomáš.

„To je pravda. Pak jsi přestal, a teď znova začal!“

„No, tak já si říkal, že máš ráda sladké, a že asi na postavu moc nedáš, tak proč ti neosladit život. Dříve jsem dával, pak jsem to nosil Petrovi, ten byl taky na sladké… a teď si říkám, že musím dbát na linii, ale ty že už moc třeba ne, že ano… tak snad to nevadí, ne? Ty nemáš radost?“

„Ty mi to dáváš proto, že jsem podle tebe tlustá?“ nechápe Jana.

„Ne, to ne, ale když vidím, jak ti chutná, že ano, v jídelně… co ti na tom tak vadí?“

„Tomáši, já jsem podle tebe tlustá?“

„Já na holky přece nekoukám. Tak ti to dávat nebudu, no. Když ti to vadí. Ale zpět k tomu číslu. Dáš mi telefon na Honzu?“

„On není gay. To jsou výmysly bulváru. On je na ženské! Stoprocentně!“

„Ach jo,“ vzdychne Tomáš a napije se.

„A víš to jistě?“ zeptá se ještě s malou nadějí v hlase.

„Vím!“ a dodá: „Ňufy, ňufy nebude!“ a Tomáš nechápe, proč ona řekla toto.

Sedí, mlčí, oba. Pak Jana řekne: „Já chci domů!“

Odvezl ji taxíkem. Jana padla doma oblečená do postele, nejdříve se smála, pak začala brečet. A brečela několik minut.

Zvoní jí mobil. Kamarádka.

„Tak, co? Máš ho doma?“

„Je to buzerant,“ konstatuje Jana a kamarádka nechápe.

„A proč po tobě tak pálil? Co ty dárky, co ti dával na kliku?“

„Protože jsem tlustá!“ vysvětlí Jana mobil, aniž by jej zavěsila, odhodí kamsi v dál. Jde do lednice. Bere zmrzlinu. Sní ji celou. Sedí, jí zmrzlinu.

„Zítra si dojdu do útulku pro kočku!“ rozhodne se.

Zvonek u dveří. Honza.

„Ahoj, já si jdu pro kytaru. Co je? Ty bulíš?“

„To je štěstím!“ odpovídá Jana a Honza říká, že je fajn, že je šťastná. Honza najde kytaru, zkouší, jak zní, Jana jej pozoruje.

„Nechceš se vrátit?“ zeptá se pak Jana a Honza, balíc si kytaru, jen říká: „Já jsem samá ženská, to bys nedala!“

„Třeba jo. Třeba bych to skousla!“ oponuje ona.

„Ne, fakt ne. Nedělalo by to dobrotu. Hele, beru kytaru a mizím, jo. Fakt jsi v pohodě, jo?“

„Naprosto! Nikdy mi nebylo lépe!“

„Tak fajn. A co je nového u tebe?“ ptá se ještě Honza a Jana vzlykaje odpovídá: „Budu mít kočku. Možná dvě. Nebo pět! Možná sto!“

„Hm. Pěkný. Tak jo. Tak ahoj. A koukej na Primu. Budu tam v televizní soutěží. Ahoj, Jani,“ a odejde.

Jana si sedla na zem a propukla opět v pláč, který neutišila ani další porce zmrzliny. Co ji to jen potkalo? Copak na světě nejsou normální muži? Copak není na světě jeden jediný muž pro ni?

„Možná budu nakonec lesbou,“ vzlykne ona, a při té představě se rozbrečí ještě více.

Tak takhle tady žijem…

TO NECHCEŠ

aneb skutečné příběhy ze života dozorčího

Jsem dozorčí stanice metra. Denně odcházím z práce minimálně s jedním námětem na povídku.

Lidé jsou různí, povětšinou všichni vnitřně krásní. Každý člověk má své kouzlo. Mám lidi rád. Ale uvažování některých nepochopím. Možná mám jen nedostatek empatie? Možná jsem jen hloupý? Kdo, ví? Posuďte sami:

Příběh s názvem: TO NECHCEŠ!

Bylo krásné květnové poledne. Venku teplo, cestující chodili téměř letně oblečeni. Já jsem, coby dozorčí, sloužil na jedné z konečných stanic pražského metra. Přijel vlak metra. Stejný jako mnohé před tím, a mnohé po něm. Prostě metro.

Prohlédl jsem, zda uvnitř někdo nezůstal, nějaký zapomnětlivec, který třeba usnul a nevystoupil, a mávl na strojvedoucího, že může odjet pryč. Vidím, jak pan strojvedoucí se baví s jakousi cestující. Ženou. Ona mu cosi říká, gestikuluje, on ukazuje na mě, že já jsem ten pravý, kdo jí poradí. A ona jde směrem ke mně. A tak začal můj příběh, který Vám nyní budu vyprávět.

Žena ke mně přišla. Věk asi 55 let, velmi atraktivní, upravená. Na zádech takový ten malý batůžek, jak ženy nosí. Na sobě květované šaty. Moc moc moc jí to slušelo. Ta žena měla vše, co má pohledná žena mít. Neměla vzhledovou chybu.

„Pane, já nemám klíče od auta!“ spustí na mě a já tedy chápu, že se budeme zřejmě bavit o ztracených klíčích od jejího vozu. Tedy ztráta, či nález. Na to máme v počítači aplikaci. Ona není první, kdo v metru něco ztratil.

Dozvídám se, že ona je z Vrchlabí. Jela vozem dnes do Prahy, do nemocnice. Do Motola. Vůz nechala na konečné metra zde, sedla do metra a přejela do Motola. Tam absolvovala vyšetření, neboť má cosi s nártem u nohy, pak jela metrem zpět. A tady, téměř u svého vozu, zjistila, že nemá od něj klíče! Ztratila je!

„Dobře, madam. Kouknu tedy do aplikace Ztráty a nálezy, zda nemáme někde nalezené klíče od vozu! Třeba tam ty vaše jsou!“ rozhoduji a tvářím se důležitě. Mám totiž pocit, že takový typ žen, jako je ona, ráda vidí rozhodné a důležité muže. Ona pokývá hlavou na souhlas, já koukám do aplikace. Ona stojí u okénka pracoviště dozorčího, já uvnitř koukám na monitor. Ale klíče nevidím.

„Žádné klíče, bohužel,“ říkám.

„No, to ale není možný, ten pán je přece má v ruce!“ oponuje mi ona.

„Moment! Jaký pán? V jaké ruce?“ nechápu.

Ona nechápe, co nechápu. A tak mi to opakuje. Pán je má v ruce! Teď již snad rozumím?

„Počkejte, trošku mi to vysvětlete!“ prosím já.

„Pán ze stanice metra Háje, přece! Má je v ruce. Pán na Hájích!“ říká mi jednu z dalších stanic metra.

„Aha," chápu konečně. Klíče se tedy zřejmě našly, a má je kolega dozorčí na Hájích. A tak mu volám. Je tam můj kamarád, skvělý kluk. Jmenuje se Honza.

„Ahoj Honzo. Ty tam máš nějaké nalezené klíče od auta, že ano?" začínám. Chci mu říci, že tady mám majitelku, ale neodstanu se k tomu. Žádné klíče tam totiž, dle jeho slov, nejsou!

„Paní, skutečně je má dozorčí na Hájích?" ptám se přes okénko a ona mi říká, že žádný dozorce je nemá. Že je má PÁN. A dodala jakési jméno. Podle dcery je to starší muž. Ve věku tak 50 let. Plus mínus. Ale má moc milý hlas, prý.

„Já ti ještě zavolám," říkám Honzovi, zavěšuji, a je mi jasné, že musím začít tím, že si nechám vše od fešné paní dopodrobna vysvětlit. Protože tady jinak nenajdeme společné řeči.

A tak ona mluví. Dozvídám se, jak se jí bydlí, jaký má domeček. Původně bydleli v bytě, ale domeček je lepší. Mají zahradu. Povídá, jak spadla z žebříku a bolí ji už dlouho nárt. Jak byla u doktora, pak u druhého, pak u dalšího, jak zkoušeli různou léčbu, nakonec nic nezabralo, tak ji poslali ke specialistovi do Motola. Kdo ze čtenářů má pocit, že teď se blížíme k tomu, co jsem potřeboval vědět, tedy ke klíčům, bude zklamán. Paní ve svém vyprávění odbočí k zahradě, a já se dozvím, jaké má stromy, jak plodí, či neplodí, jaký má bazén, jak se špatně udržuje, a jak je vůbec svět zlý a nepřátelský. Nakonec se ale dozvím, že cestou z Motola ztratila klíče. Má na nich ale od dcery visačku. S číslem mobilního telefonu. Někdo klíče nalezl a na číslo zavolal.

„Ten pán byl také v Motole!“ říká nadšeně ta paní a já pokyvuji.

„A dál?“ ptám se.

„No, on bydlí na Hájích. Tedy ne přesně tam. Asi tři stanice autobusem odtud. Klíče má u sebe. Dcera s ním mluvila!“

„Dcera? Já myslel, že volal vám?“ nechápu.

„No, volal, ale já na tyhle mobily a tak, moc nejsem. Hned jsem zavěsila, jen jsem mu řekla dcery číslo, ona to dohodla, a volala mi zpět, jak to dohodli! Já tohle zařizovat nechci. To není nic pro mě. Dcera to dohodla!“

„A jak to dohodli?“ ptám se.

„No, klíče má. Jak říkám. Já mám auto tady, klíče jsou tam!“

„Háje jsou konečná. Tohle, kde teď jste, je také konečná, ale na jiné trase. Na druhé straně města,“ vysvětluji já, paní oponuje, že TOHLE přece ona ví. Není hloupá. Auto má kousek odsud na parkovišti. A ty klíče, ty jsou na Hájích. Tedy ne přímo tam, ale tři stanice autobusem. V takové hezké vilce pán bydlí. Moc hezký domeček je to. Jistě byl drahý. Ta vilka má tři byty. Pán nemá pro sebe celý dům, jen jeden byt tam. Dcera říkala, že pán je rozvedený, děti má velké.

„Dcera mi poslala fotku mapy, kde pán je. Ukážu vám to!“ rozhoduje ona.

„Proč?“ ptám se já.

„No, a jak jinak pro ně asi dojedete?“ nechápe ona.

„Já pro ně pojedu?“ nechápu zase já.

„No vy asi ne. To je mi jasné. Ale ten váš kolega, jak jste mu volal, ten ano!“

„Myslíte dozorčího z Hájů?“

„No, koho jiného. Já vlastně nevím, komu jste volal. Ale nějak to zařiďte! Má to tři stanice autobusem. To je kousek, nebojte! Najde to!“ vysvětluje mi ona.

„Můj kolega opustí pracoviště a pojede vám vyzvednout klíče?“ ujišťuji se já, zda chápu správně.

„No já tam nepojedu, na to zapomeňte! Je mi jedno, jak si to zařídíte, to je ve své podstatě vaše věc a váš problém,“ vysvětluje mi ona svoji mentální pozici. Koukám na tu ženu. Ona je velice hezká, to ano. Ale taky evidentně celý život rozdává rozkazy, okolí je poslouchá, a dnes ona nemíní jednat jinak.

Ukazuje mi, kde přesně klíče jsou. Koukám do mapy, vysvětluji ženě, že nejen kolega, ale ani nikdo jiný z Hájů pro její klíče nepojede.

„No, tak to jsem zvědavá, co budete tedy dělat, protože JÁ tam rozhodně nepojedu!“ postaví mne ona před svoje stanovisko.

„No, jo. Tak to nevím, tedy,“ odpovídám já. A dělám dál svou práci. Kontroluji vlaky, píši zápisy, co jsou potřeba. Ona stojí u mého pracoviště, někam pořád volá. Asi po čtvrt hodině mne opět osloví.

„Ten pán jde do práce. Dělá na Karláku. Nemohl by klíče nechat někde tam?“

„Tam, jako kde?“ ptám se.

„No někde na Karláku. To je náměstí, ne?“

„Jo, to je!“

„A každé náměstí má přece nějakou svou ostrahu, ne? Nějakého správce?“

„Myslíte správce náměstí?“ ptám se pro jistotu.

„No, ano! Nemohl by je nechat u správce náměstí? A vy byste je pro mne pak tam vyzvedli?“

Přemýšlím. Je blbá, nebo si ze mě dělá legraci?

„Ne, nebudeme je nikde vyzvedávat,“ vysvětluji.

„Hm. Pěkný. To jste mě tedy nechali pěkně ve štychu,“ pokyvuje a někam volá. Uběhla další čtvrthodina. Věnuji se své práci, paní telefonuje. Pak mi řekne: „Manžel pro klíče dojede. Teď jsem s ním mluvila!“

„Paráda,“ chválím ji.

Po chvilce a dalším telefonátu mi ona řekne, že volala manžela, že ten si vezme auto a na ty Háje dojede.

„Manžel je taky z Vrchlabí?“ ptám se.

„No ano. Ale dělá v Kořenově. Je správce hotelu!“ chlubí se ona.

„Takže on pojede z Kořenova do Prahy, aby vyzvedl vaše klíče, co máte na Hájích?“ ptám se té krásné ženy.

„No a mám tam snad jet já? Vy nechcete, já nemůžu! Tak musí on! Je to můj manžel!“ vysvětlí mi logicky ona. To slovo MANŽEL řekla tak, jako se říká slovo SLUHA.

„Hm, manželovi závidím,“ řeknu si sám pro sebe. Mohl jsem to říci i nahlas. Protože paní cestující opět telefonuje. Jak pochopím o malý okamžik později, mluví s dcerou. Dozvídám se, že manžel nemá auto. Jak by mohl? Jejich auto stojí na konečné metra v Praze. A tak manžel jel ke tchánovi, pro druhé auto, ale to je rozbité. A tak dcera volá mámě, že manžel nepřijede.

„No, takže nemáme auto," říká mi ta žena a já namítnu, že stojí tady, u mého pracoviště již skoro hodinu.

„Kdybyste sedla, dojela na ty Háje, tak už jste mohla být skoro zpátky. Ale uznávám, že mi do toho nic není," říkám já.

„No, to je hezký. Mluvíte úplně stejně, jako on. Jako manžel. Jste všichni stejní!"

„To je na vás. Ale prostě já, ani jiný pracovník metra nepojedeme někam pro vaše nalezené klíče. Pochopte to. Kdybychom je měli někde a stanovišti, jako nález, tak byste si pro ně zajela tam…," skočí mi do řeči: „Zapomeňte na to, že já někam pojedu! Rozumíte mi konečně česky?"

Koukám na ni. Musela to být za mlada totální kost. Nádherná ženská. A evidentně si zvykla, že může na lidi křičet, rozkazovat jim, prostě být královnou. K ostatním se chovat jako k poddaným. A evidentně jí to ve své podstatě vychází. Ale tady, dnes, bohužel pro ni, ne.

„Vezmu si taxíka!" říká mi po chvilce své rozhodnutí.

„Domů?" ptám se.

„Na ty zpropadené Háje!" vysvětluje ona a rozkazuje mi, abych jí zjistil, kolik stojí taxi?

„Na Háje? No to máte cenu v aplikaci. Nebo na internetu. Máte přece mobil v ruce. Tak se můžete podívat!" namítám já.

„Já s tímhle krámem neumím!" odsekne ona.

Koukám do svého mobilu. Má aplikaci.

„Na Háje a zpět 498 Kč!" říkám po chvilce.

„No, pěkný. A to mi zaplatí jako kdo? Vy mi to jako proplatíte? Co?“ kouká na mě.

„Já? Asi ne. A ani podnik ne,“ odpovídám popravdě.

„A ty si myslíte, že si ty peníze tisknu, nebo co?“ ptá se mě ironicky ona.

„Nevím. Já mám tady svojí práci,“ vysvětluji já.

Pracuji, ona někam volá. Pak zavěsí, když jdu kolem, promluví.

„To jsem zvědavá, co tedy nakonec budete dělat?“ klade mi otázku.

„Já? No budu odbavovat vlaky, řešit provozní situace, a nakonec, v 17:00 mne vystřídá kolega, a já rád půjdu domů. Proč se ptáte?“ odpovídám jí.

„Myslím se mnou, co budete dělat?“

„No, madam, původně, na samém počátku, když jsem vás viděl, jak jdete po nástupišti, bych i věděl, co s vámi dělat, ale teď, když se se mnou už přes hodinu bavíte, a poznávám vás stále více, tak fakt nevím, co já bych měl s vámi dělat? Opravdu netuším,“ odpovídám upřímně.

„No, já se odsud nehnu. Vy to asi nechápete, že? Auto mám támhle! Kousek odsud. Ale nemám klíče! Rozumíte tomu vůbec? Máte kapacitu na to to pochopit?“

„Já být vámi, seberu se a zajedu si na Háje pro klíče a je to,“ radím já.

A dál dělám svou práci. Paní pořád někam volá. Pak mi řekne, že mluvila s tím pánem. S tím nálezcem. Je ochotný klíče dovézt na Muzeum. Na přestup.

„Kde to je?“ ptá se mě ona.

„Tady, koukejte," ukazuji na mapce metra a paní smlouvá, jestli by tedy nebylo možné, aby to ten nálezce dovezl sem? Bodá prst do mapy. Tady na tu stanici? Že je to pro ni lepší.

„To já ale nevím. To se zeptejte jeho," pokyvuji já.

„Hm. Pecka. Tak já mu zase zavolám. Holka s ním dnes mluvila asi desetkrát, já asi dvakrát, ten bude mít radost," kouká na mě ona zle, pak se ptá, proč mu nezavolám já, když přece já znám metro a vím, kam toho pána navést?

„Já mu volat URČITĚ nebudu, madam, on nemá s Dopravním podnikem co společného. Nalezl klíče v nemocnici, a co já s tím?" říkám mile, ale rozhodně.

Volá mu. Slyším, jak mu nařizuje, kam má nalezené klíče dovézt. Pak slyším, jak volá manželovi a říká mu, že ten nálezce je nějaký divný. Že se urazil, že řekl, že počká nějakou dobu na Hájích, jinak hází klíče do koše. Paní nařizuje manželovi, ať jede jako vítr, ale jak jsem pochopil, manžel odmítá manželskou poslušnost. On by snad i jel, ale nemá auto!

„To si vyřídíme doma!" slíbí mu ona a mě je ho líto, a to jej ani neznám.

„Já tam tedy jedu!" řekne mi ona pak, když dotelefonuje.

Nechá si vysvětlit, kde jsou Háje. A pak mi řekne: „Takže co ty injekce?"

„Injekce?" nechápu já.

Dozvídám se, že v Motole dostala na ten svůj nárt injekce. Že je má v tom batůžku na zádech. A že ty injekce musí být v chladu. Což

v metru není. A ona pojede metrem na Háje. Copak to nechápu? To jsem vážně tak tupý?

Budete se možná divit, ale zželelo se mi jí. A tak jí nabízím, že injekce může, pokud tedy chce, nechat u mě, na pracovišti, v lednici.

„Jo? No, sláva!“ řekne ironicky ona a sundává batůžek. Ukazuje, že jej mám položit takto na záda. A pokud by se nevešel, protože v lednici něco máme, má to vyhodit a udělat místo pro batůžek.

„No, celý batůžek nedám do lednice. Vyndejte si krabičku s injekcemi a ostatní si vezměte s sebou,“ vysvětluji já.

„To ne. Já se nebudu s tím tahat! Jen si to tam dejte celý. Moc se mnou nesmlouvejte. Jen to tam dejte! Co já vím, jestli se pro to ještě dneska zastavím? Pošlu manžela. On mi to někdy v týdnu vyzvedne, tady u vás. Ale to vám říkám, dejte mi na to pozor! Nepřejte si mě, jestli se něco ztratí, nebo rozbije!!!“ vyhrožuje prstem.

„Počkejte, takže moment, madam! Tohle není úschovna zavazadel. My jsme pracoviště dozorčího. Mohu vám, protože jste moc milá osoba, dát na hodinku, hodinku a půl, injekce do lednice. Jen ty injekce. Ale jestli si nepřijedete, řekněme do…,“ koukám na hodiny. Je půl třetí. A tak říkám: „… do pěti hodin, kdy předávám směnu, tak je vezmu, a jako odpad, vyhodím támhle do toho koše u schodů. Chápete mě? Řekl jsem to srozumitelně?“ ptám se.

„No to si ze mě děláte legraci, ne? Víte, co ty injekce stojí? 25000! To byste se pěkně prohnul, až byste mi to splácel. Koukejte mi to pěkně celé dát do ledničky a moc nemluvte, protože já už přestávám mít náladu!“

„Na shledanou,“ říkám já, aniž bych se batůžku jakkoliv dotkl.

Ona odfrkne. Procedí, že takhle se chovají jen Pražáci. U nich, ve Vrchlabí, jsou pracovníci metra příjemní a milí. Ne jako my tady. A odejde. Jede na Háje. Zřejmě. Batůžek na zádech.

Již jsem ji nepotkal. Ten den, ani jiné dny, se mi nezjevila, takže nevím, zda klíče převzala, nebo ne.

Ale přece jen jsem o ní ještě slyšel.

Pozorný čtenář si pamatuje, že jsem příběh začal vyprávět tím, že jsem viděl paní hovořící se strojvedoucím, který ji pak odeslal za mnou.

A právě ten zmíněný mašinfíra mne navštívil. Asi za tři dny. A ptal se, jak to dopadlo? S tou paní?

„No, jela na Háje, no," říkám já.

„To byla kost, co?" ptá se mě ten otec od rodiny.

„Byla," souhlasím já. A pak se zeptám: „A co po tobě vlastně chtěla?"

„Víš, ona chtěla, abych dojel na Háje, a tam nechal soupravu, sedl na autobus, vyzvedl klíče, pak se vrátil, zase soupravou dojel sem, a klíče jí dal. Že by počkala," říká mi on a já namítám, že je to přece jiná trasa? Jak by asi přeskočil z trasy na trasu? A že přece ani ona si nemůže myslet, že lze nechat soupravu jen tak stát a dojet jí pro klíče? Že pak by stála přece celá doprava, na celé trase?

„Já jsem jí přesně tohle řekl. Ale, víš co?"

„Co?" ptám se.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Vzpomínky na červenec**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.